

A Szentegyházutczában, a Kendeffi háznál, 487. szám alatt.

(H A R M A D I K É V I F O L Y A M.)

A Középutczában, STEIN könyvke-
reskedésében.

Akkor elbűvölt voltam: De miként is maradhattam volna érzéketlen, hideg, midőn e hölgyben öspontotulva valának mindazon tulajdonok, mik képesek a férfit meghódítani. Szép volt, ifjú, minden nemesb érzélem iránt fogékony és igénytelen. Alig hiszem, hogy ezer nő közül egyben meglegyen ama gyöngédség, szívjóság- és szilárdsággal oly öszhangzatosan öszeolvadva, hogy gyöngédsége soha gyöngeséggé, lélek-erőtleniséget előrúló lágyassággá nem fajult, se szilárdsága daczczá; mert ezen szilárdság olyserű volt, mi a gyöngésséggel soha ösze-
ütkezésbe nem jöhet, és a nők válságos per-

Bakalog, a feketeé Bárás, a kéké Alanósvics, a zöldé Daib, a sárgáé Lambert, a comite elnöke, protomedicus Gucci Miklós.

A tizenhét vármegyének is van egy-egy orvosa, sebész és gyógyszerész, kiket az ország fizet, s a betegek díjnélkül gyógyíttatnak. Van a szerencsétlen törvénytelen gyermekeknek az államtól fizetett orvosa; Brukhart fogászt pedig azért fizeti a város, hogy a szegényeket ingyen szabadítsa meg a kínos fogfájástól. Országos barom-orvos Lukács Farkas, egyszerű smind tanár is.

Ha ezen jegyzetnek vagy egy hazámfiá hasznát veendi, igen örövendí fogok.

Koos Ferencz.

Harasztos, jul. 11. 1858. — (Jégverés, árvíz, szélvihar.) — Tegnap délután 2—3 óra közt rettenetes égháború, pusztulást és inséget hozólag, viharozt át több helység határain. Az utolsó itélet végpillanatát láttatott közelíteni, midőn a jégesővel terhelt fellegek a Bogát (az események előtt szabad föld), több községek birtoka felett összetalálkoztak, s iszonyú szélvész kíséretében a harasztosi, sz.-gyéresi, sz.-királyi, sz.-lónai szép tavaszvesséssel diszító mezőökön átvonultak. Egy félórai idő alatt a diónagyságu, temérdek mennyiségben hulló jégdarabok az év reményét, a már csóthajót török-búzárt földre pocékkolták s úgy eltörölték, hogy a kiujuláshoz és tenyésztéshez kevés, szinte semmi remény nincs. A szőlő úgy össze van rontva, hogy több évig nem fog teremni. Ezen helység mindenfelől halmok és hegyektől van körözve. A lehullott jégzáró a falu alsó végénél egy percz alatt hullámtegment formát, mely több apró épületeket, kerteket, gazdasági szereket, házi portékákat magával ragadott, s e helység egyetlenegy dísz szénatermő részét egészen elöntötte. A bogtyákban, részint rendben lévő takarmány az árvíz hatalmas rohanása által elsepertett és eliszapoltatott. A forgószél több csúrot, kasokat felforgatott, s e tekintetben is nem kicsiny a kár. Az ily módon és jégverés s vízár által okozott kárt 40,000 pfta lehet tenni. Ezt a természet mindenható ereje lejjebb szállíthatja. Egy munkás nép aggasztó jövővel néz szembe. Vajha az emberek a csapások enyhítésére valahára oly eszközökhöz folyamodnának, melyek okos lényhez s a természet törvényeihez méltók! Vajha a természet megrázó jelenségeiben Isten mindenhatóságát imádni s az emberi tévlelményeket levetkezni tanulnák! Avagy a jégesőnek kincsét láttad-e? melyeket én tartok a nyomorúságok idejére... És tudod-e, micsoda úton szokott szétoszlani a földnek párja? melyből a földön szélleszen! (Job. 38. — 22. 23. 24.)

Basa Mihály.

Algyógy, jul. 10-dikén, 1858. — Örömmel üdvözöllek a városunkban Alpesten, hol én is születtem, a reformátusok azon öszvegéből, mely gyűlt az egész helység körscmárlási joga árendájából s az önkéntes adakozásokból, egy a mostanál nagyobb szerű, jól rendezett, cseréppel fedett csinos iskola építenek. A körscmárlási jogot még a forradalom előtt pár évvel néhai t. t. Magyar Ferencz lelkész ur közbenjárása következtében adták árendába a magyar nemcsék és oláhok, olyformán, hogy három rész az árendaöszvegből legyen a református ekkleziáé, oskola számára, s egy része legyen a disunitus ekkleziáé. Tisztelet néhai t. t. Magyar Ferencz lelkész urnak, ki a közügy em-

filléreivel a nemzetnek ezen drága kincséhez? bere volt s azért vértett el 1848-ban, s árvái most minden pártolás nélkül Nagy-Enyeden laknak. Tisztelet a néhai nagykegyű Barcsai Zsuzsánna ó nagyságának, az ekkleziás jelenlegi érdemes lelkészének és gondnokának s a többi nemes birtokos urnaknak, kik a közügyért nem sajnálták körscmárlási jogukat feláldozni, hogy Alpesten, hol fájdalom, csak az iskolába járt kevesek tudnak magyarul s a többség oláhul beszél, egy a mostanál tanításra alkalmasabb iskolát építsenek, s egy jól kiképzett neveléshez értő tanítót tartsanak, hogy a világtól elmaradt honfiakat ne engedje tovább sülyedni a tudatlanságba. Nevelés egyedül az, mitől egyének, családok s nemzetek boldogsága függ. De nemcsak a férfiak, hanem a nők is szükséges hogy jól neveltsenek, hogy erényes, erkölcsös, felvilágosult, jó honleányok legyenek, mert Grachusokat csak Corneliák nevelhetnek. Szentebb és üdvösebb célra senki se adhatja pénzt, mint szívet és lelket-mivel intézetekre, s bátran mondom, ki a közügyeket, tanuló és nevelő-intézeteket nem pártolja, önző rossz ember, s nem érdemli meg az emberek szeretetét és becsülését.

Mint algyógyi lakos, nem tehetem, hogy egy pár sor említést ne tegyek a gyógyfürdőről.

Gyógyfürdő, mely a forradalom előtt a vadahunyad-megyei nemes osztály, s több más vidéki földbirtokos urak által az egészség s élvezet nyereség tekintetéből nagyon látogatott volt, most ismét annyi magyar nemes birtokos ur s több más tisztas állású vendégekkel van ellátva, hogy minden szoba el van foglalva. Elvezetnyújtó, igen hasznos sok betegségre nézve a gyógyi fürdő, magam is tapasztaltam gyógyerejét; de ha egy orvos is lenne a fürdőn mindig, sokkal jobb lenne a betegek nézve s aztán ha a kényelem s élvezetre több gond lenne fordítva, sokkal inkább meg lennének elégedve a vendégek. Köszönettel tartozunk a kerületi elnök urnak, ki a fürdői utat kijavíttatta; átlátjuk, hogy most a legnagyobb mezei munka közepett nem tehetett többet, mint a mennyit tett az elnök ur, de reméljük, őszire, a mezei munka bevégezése után, az egész fürdői utat maga rendjén meg fogja csináltatni. Miután a Marosvíze a közepétaján volt porondtortat az algyógyi átjárónál elmosta, ha a mostani rúddal hajtó helyébe az illető nagytisztelt urak egy kényelmesebb, biztosabb köteles hajót állíthatnának, igen nagy köszönettel tartoznék minden ottan átjáró egyén.

Algyógyi. *)

Tasnád, jun. 30-án, 1858. — Járás-főnökünk, t. Boér Demeter ur, másuvá rendeltetvén, a mult heten vett végbucstől. Maradandó emléket hagyott fenn városunknak, mely kely díszre valóand gr. kath. díszes kötemplom, a régi elavultnak helyébe lett építésének, egy a ref. templom kijavításának eszközzésére, az elsőhöz szép öszszeggel járulván.

Ujjonnan érkezett járás-főnökünk, t. Abend-roth ur, vette át a vidékre annyira fontos járás-főnöki állomást, melyhez mi, a közmívelődés tekintetéből, annyi sok szép reményt kötünk. Vajha úgy igazgassa vidékünk, és városunkat, hogy e meg igen sokban hátramaradt része édes hazánknak, mind anyagi, mind szellemi

*) Becses levelet mindig szívesen fogadjuk, a nélkül, hogy azokért valamely beigazítási díj szükségeltetné.

Szerk.

TÖRTÉNETIRODALMI LEVELEK.

V.

(Folytatás.)

Szalay, János király és a diplomácia czim alatt, egy terjedelmes munkát kezdett meg, melyből már három közművény az olvasó kezén forog. Számtalan, buvárak előtt is új és ismeretlen, adatot tár fel itt Szalay, s éppen Magyarország szétadarabolása korából s kiválólag olyakat, melyek azon idők megértésére szükségesek. Ki tudja, hogy János királyról történet-íróink az újabb és régebbi korban mennyi alaplatant mondtak el, s mily ferde színben állíták az olvasó elibe, e cikkeket bizonyynyal fogja méltányolni.

Eppen ily fontos a maga szemében Lukács Móricztól, „Róma régi történeteinek hittelessége és eredete.“ A tárgygyal külföldön a kitünő írók egész serege foglalkozik s az ily tartalmu munkákból már is egy egész kis irodalom készült: míg nálunk magyaroknak az eszme megpendítve is alig volt. Azon munkát, mely a régi római történetek hittelessége mellett szól, Ampère gyönyörű cikkei, Csengery tanulmányaiól ismeri közönségünk, mert a Szemle a kép másik felét mutatá be. De a rombolás megdöbbentő munkáját nem egy rideg kérelmetlen kéz vízi véghez. Szerző mely fájdalommal hódol az igazságnak. A bálványt, melyben egy nép századokon át hitt, melyet a világ azóta is bálvány, s melyen az ifju ma is annyi élvezettel csüng, a szép de tártalapu bálványt, midőn ledönti, nem kéri bevallani, hogy „a római nép előkorának történetét a maga képére teremelte: jellemének bélyegét rányomta annak minden lapján.“ S ebben áll a római traditiók fontossága. Ha nem is hiszünk azokban, de csüngünk rajtuk a polgári erény, hazafiság s

vélekedhetik úgy is, „hisz majd eljő a színészönvön, megkeres az engemet is, akkor adok, a részéről örvendetes gyarapodást vehessen, s a nemzeti művelődést elősegítő intézményeink itt is gyökeret verhessenek.

Városunk elsőrendű egyenruhás barna zenészársulata — mint a hét szűk esztendő, meg a hét markolat örödd együtt véve, ergo 14-en — elindultak f. hó 23-án, hangszereiket körülhordozni hazánk jelesb városainak, hogy hangversenyekben produkálják magokat. Szép és nagy remények fejében indultak el, s mi jó véleménynyel bocsáttunk el a kritikus útra őket; s ohajjuk, hogy arassanak a zenészet mezején magoknak művészi koszorukat.

Említve volt e lapokban, hogy bennünket színészek látogattak meg, kár biz ő érettek helyet és tinát vesztegetni; hanem, még se lehet elhallgatni a színészeti ügyet nem fel de leemelni törekvő, s valóban botránkozott eljárás, mit a színészetnek ezen megtestesült parodiája itt fel mutatott lenkeine asszony directorja alatt. A társaság tagjairól, Csabin és nejein kívül, kiknek játéka tűrhető volt, nem sokat mondtunk, de igen, az említett igazgató ellen, nevezett direktor ur. bálh! di-rec-trix...? a társaság ide lett megérkezése előtt, szinte két héttel elővő városunkba, s bérletet nyitott előre 12 játékra, a mielőlt aztán, nagy várakozás után, megérkezve a többi népség is, le is töltöttek hatot, erős türelmünknek infamis próbára-tételével, s gondolja el, a t. olvasó, ráfogták, hogy az a hat játék, nem hat játék, hanem 12, nemde mennyik egy matematikus lehetett az a dir...? hogy hat mégis 12 persze! mert a próba is játék, s azt is beszámították bizonyosan, és mi, szerencsésjókra, elhittük, hogy biz úgy van az, s engedjük, hadd szerezzenek másoknak is még több szép mulatságokat, legelsőben is a nyirbátort t. cz. közönségnek, hova pályáznai szándékoztak.

Azt ez alkalommal mégis megsugjuk minden illetőknek, hogy az eféle válogatatlant fajtából való kiadásu historiatokkal megnepesített ponyvát inkább ne akarjanak kiteríteni itt minálunk, se hogy elomoljon színházi kisközsöngünk egészséges élvágya; mert a színészetet illetőleg még sokkal kényesebb gyomrunk van, s mégdogg a művészetet élvezet magas szem-pontjából tekintjük nagyobb részét a színjátékot, s úgy kívántuk élvezni, tehát tölünk telhetőleg pártolni is; mint hogy az eféle díbdab-portékákkal meg tudnánk elégedni, jó kis társulat mindig meleg pártolásra talált, s hiszszük, találand ezentul is nálunk; mert igaz az, hogy ügyes és jól szervezett társulat terem jó közönséget a vidéken is.

Es itt ezzel lerövjük városunk részről társulatunkat azon vidék t. urak, és urholgyek, előtt, kiket nevezett nő-direktor, azon al-olkból, utoljag, s ohajjuk, utóljára keresett meg, al-amizna-adás végett, hogy városunkban éhen hal meg a társulat, nem pártolja közönségünk a szent ügyet, hát csak azért szed össze L. né asszony néhány életunt mesterlegényt s t. ef. s telepíti be a városba, hogy ő a vidéket, azok örve alatt, bekunyorálja, s hagyja őket fizetetlen küzdni addig éhséggel; hát aztán, ily eljárással minő képzetet szerezhet magának a színügyről annak hő pártolásától, az oly megkeresett falusi egyéniség, ki körülményei miatt nem láthatá meg a nemzeti színhatást, s kívánhatjuk-e tőle, hogy hirteli felszólalás után, ő is járuljon

mit lehet.“ S így nem lesz csoda, mint itt történt, hogy a megérkezett Thalia-papné megkínálják az ő méltóságos boszankodására a színügy iránti jó érzésből egy tányériliszettel. Szolgáljon meg neki bériért. De egy szent ügyet, mely a nemzeté, melyet a nemzet tagjainak kell igen pártfogolni, mint sajátját, ne szenvedje be senki bűnös szárdokodásával, s ne használja fel eszközül önhaszonlesésének, éppen ily utakon-módokon hajhászni színügyiránti pártfogókat, egy nemzet becsülete ezt nem engedheti meg.

Aggodalommal nézünk a jövő elébe; az egész évben uralkodó száraz időjárás mind ősi, mind tavaszi vetéseinket igen elcsúnyítja, leginkább kaszáló-réteink felette szűken termelték a takarmányt, főleg az ezelőtől óta növényzetű Éri körüli helységek sik határain; a szőlőre még eddig semmi panasz a vidéken.

Egy vidéken se lehetett talán oly különböző, s egymással ellenkező meteorológiai tapasztalatokat szerezni, mint Tasnád vidékén; itt némely helységben alig volt tavasz óta kétszer eső, míg a szomszéd helységben az gyakori volt, s míg egy kis darab helyen záporos és jégeszűrő fellegek lebegett, az alatt egy mftd távoli szomszéd helységben a legcsendesebb, s tisztább idő volt. Az is különös, hogy még mind az egész évben hozzánk É. K. E. felől jött a szél, s jobbadán rohanó dühvel; ily szeszélyes időjárásunk még nem volt, mint az idén, s e miatt a gabona ára is nagyot emelkedett f. hóban piacunkon.

Tisztabúza köble 6 forint 24 kr. — 7 frt. 12 kr. Elegybúza 6 frt. — 6 frt. 24 kr. Rozs 5 frt. — 6 frt. Tengeri 5 frt. — 5 frt. 36 kr. A vásári régia-kezelés a birtokosságtól a városi hatóság kezelésére tételett által, ámbár a haszon igen csekély lehet, s így a regalé-vesztesség se lehet nagy.

Végén csattan az ostor. Péter Pál napja szépen virradt fel, de már déltájban déli vonalban egy terhes felleg, villanyal telve, húzódtott keresztül, mely hihetlen mennyiségű jeget szórt, úgyhogy a szilvási határnál kezdve, Tasnád-Szántónak majd minden terményét semmivé tette; több sertést és apró-marhát ölt meg, s oly vastagon hevert a jég a földön, hogy a jég-vonalon túl lévő szarvasmarhát át nem lehetett rajta hajtani. Meddig ment az Érfelé a jég, még nem tudjuk, de hogy roppant károkat okozott, azt, fájdalom, eddig is tudjuk. r. l.

KOLOZSVÁRI NAPLO.

— A cs. k. pénzügyi magas miniszteriumnak 1858. ápril 30-ról kelt s a birodalmi törvénylap ez évi folyama 67-dik számában közzé tett kibocsátása szerint következő ezüst pénzek és váltó (köznyelven apró) pénzek fognak az ez országban forgalomban lévő közi, a folyó 1858-ik évi október végével a forgalomból kivétetni az egész birodalomban:

Ausztiai ezüst pénzek: 1) a fél-forintos (30 kros) még 30 kr, 2) a régi tizenhét krs (15 kr értékű) (közneven máriás) 15 kr, 3) A tizenöt kros 15 kr, 4) a régi hét kros (6 kr értékű) 6 kr.

Réz apró pénzek: 1) a hat kros bécsi becsben, vagy is két váltó garasos 2½ kr, 2) a három kros bécsi becsben, vagy is egy váltó

meket magába olvaszthatja. A birtok és vagyon befolyást ad, irányt tűz még ott is, hol megszűnt a nemzet a maga belviszonyaira hatást gyakorolni.

Nemzete ellen vét, a ki elfeledi, hogy elődeinek köszönheti magasabb birtoki és személyes állását; de nemcsak nemzete, hanem őnmaga és utódjai ellen is vétkezik, a ki bármely viszonyok közt nem tudja megőrizni az ősi birtokot.

Legyen azért a magyar természetben gyökerezett mély érzés, hogy igyekezzünk megtartani s utódainkra hagyni az ősi hazát, melyben apánk és mi születünk; igyekezzünk, ha növelni és díszíteni nem tudjuk, legalább a magunk épségében megtartani az ősi földet, mely eleinknek tekintélyt és politikai befolyást, nekünk életet szolgáltatott, habár a ház nádfedeles szerény lak, vagy tornyos kastély; habár a föld, a mit örökségünknek nevezünk, uradalom, vagy egy kis tanya körül elvonuló dülő föld! Legyen ezen érzés elég erős bennünk a józan előrelátó szállítás, gazdálkodás, és ha kell, nélkülözni-tudás elveit megerősíteni; legyen elég erős a hűség, fényűzés és alszéggyen oly könnyen terjedő s vagonot fogyasztó hatását körünkől kiirtani.

Ha józan, előrelátó, gazdálkodó és hűségűtől ment, tántoríthatlan, szigorú szabályok szerint járunk el vagyonunk kezelése körül; ha meggazdálkodott állárléink a jövő nemzedék életteljes növelésére, földünk jóvedelméből tételére s hazafiai célok elősegítésére áldozzuk; béke és nyugalom szállja meg családi életünket, s bármily viszonyok közt függetlenül fogunk megállni tudni, a jövőnek fentartjuk magunkat, s magunk fentartása által fentartani segítjük nemzetünket.

(Vége következik.)

garasos $1\frac{1}{4}$ kr, 3) a két kros becsi becsben, vagy is a két váltó krajczáros — $\frac{1}{4}$ kr, 4) az egy kros becsi becsben, vagy is az egy váltó krajczáros — $\frac{1}{4}$ kr, 5) a $\frac{1}{2}$ váltó kros — $\frac{1}{4}$ kr, 6) a conventios három kros (1851-ben verettek) 3 kr, 7) a conventios $\frac{1}{4}$ kros — $\frac{1}{4}$ kr.

A fennebb elsorolt ezüst pénzeket 1858. október 31-ig bezárólag conventios pénzbeli értékű értékekben a közpénztárnál minden fizetésekre lehet fordítani; de 1858. november 1-től fogva csak ezüst anyagképpen fogadják el a császári beváltó hivatalok.

Azon réz (apró) pénzeket, melyek a fennebbiek szerint f. évi október 31-kén a forgalomból kivendőnek, a cs. k. magas helytartóság idei 13,476/1165. sz. alatti rendelete szerint a cs. k. országos pénztár Szebenben, másutt pedig a cs. k. gyűl.-pénztárak az összeg mennyiségére való tekintet nélkül beváltják hat kros — és még forgalomban maradó conventios becsű réz pénzekkel, sőt a pénzt bevévő hivatalok fel vannak hatalmazva befizetéseknél a forgalomból kimenő rézpénzeket is öt conv. frtra fölemelt összegig elfogadhatni.

Az irt időn túl e pénzek is csak réz anyagképp fognak súlyszertart elfogadhatni, mégpedig Erdélyben csak is a károlyi-fejérvári pénzverő hivatalnál.

Mint hogy ezen fensőbb intézkedések által mindenkinek elég idő és elég könnyű mód van nyújtva arra, hogy az előbbiekhöz képest forgalomból kimenő pénzén túladhasson, az érintett pénzeknek nyereszkesedési, vagy uzsorászkodási célból beszédéséről annyival inkább óvakodni kell, mivel a közigazgatási hatóságok a hasonló kísérletekre a legéberebb figyelmet fognak fordítani, hogy a hibás maga rendén feleltetle vonathassék.

— Az erdélyi kölcsönös jég- és tűzkármentő társulatnak a jelen első felévi kimutatása áll előttünk, a melyből láthatólag a tűz- és jégkármentési szakban, a lefolyt fél év alatt biztosított értékösszeg 4,576,932 frt s 13 krt tesz, a fedezeti pénzeké, a díjpótlási kötelezettség oda számításával 322,629 ft 35 kr. Összehasonlítva ezen intézet jelenlegi állását a tavalyi ilyenkorival, úgy találhatjuk, hogy ez egy év alatt 1,283,651 ft 14 kr biztosított értékkel, és 67,873 frt 44 kr kárföldözött pénzerővel gyarapodott. Ha elgondoljuk most, hogy a maroszségi tűzkármentő-egylet iránt is a részvét sokszorozta magát, hogy a magyar általános biztosítás is sebesen terjed hazánkban, úgy találjuk, hogy a vagyonbiztosítás jótékony befolyását népünk mind nagyobb mérvben kezdi fölismerni, a minnek csak örövendhetünk.

— Az első magyar általános biztosító-társaság, kolozsvári főügynöke, Kövári László ajánlatára, az ügynökséget Algyőyos: Dáné Mózes lelkész, Egerben: Pap Vilmos, földbírtokos, Fejérvárrt: Publig József, kereskedő, Hagymás-Láposon: Sós Ferencz, lelkész, Lekenézben: Scholter Gyula, postamester, Noszolyon: Kabós Mihály, földbírtokos, Tekén: Varga Samu, lelkész, Válasz-úton: Fulop István, postakezeli urakra ruházta.

— A Finál és Régeni által szerkesztett, s az általunk is minden alkalommal méltán megdicserlt latin-magyar iskolai szótár utolsó füzeté is megjelent, melynek szerkesztése közt a derék tanár Régeni kihálván, szerkesztő-társá ezen füzet előszavában az elhunyt rövid életrajzát adja.

* Erdély bányászata a múlt 1857-ik év folytán 10,755 személyt foglalkodtatott; ezek közt 1842 nő és gyermek is volt. E kereset-ágban tehát Erdély népességének 0.5 része vón részt, vagy is minden 10,000 lélekből 51. A banya-vállalatok száma 1323-ra ment; és pedig ebből a kincstáré volt 135, magánosoké 1188. Arany és ezüstre 1189 vállalat dolgozott, vasköre 80, más fémekre 64. A banya-vállalatokból igénybe vett összes földterület 3,204.243 □ öl vagy is 2002 holdat tett. A banyatermékek összes értéke 2.239.225 pftra tehető; esik tehát minden holdra 1118 pftr.

— N.-Szebenből értesítenek, hogy a szép és mivel lelkű hölgy, a jó és engedelmes gyermek, Barcsai Vilma, mlts Barcsai László ur egyetlen leánya, f. hó 4-kén, életének 14-dik évében meghalt. Hülttetemei 6-kán tetették a b. Bruckenthal-család sírboltjába. Béke poraira!

* Oszinte örömmel értesítjük olvasóinkat, hogy a temesvári magyar lap létesült. A „Delejtű” első száma előttünk fekszik, s solid, csinos külsejével, mind érdekes tartalmával ajánlja magát. A „szerkesztői előszó” a kiadó és felelős szerkesztő Pesty Frigyes úrtól már magában érdekes cikket, mely tanulságosan tájékoztat az olvasót a lap keletkezésének indokai és célja felől. A „Delejtű” jelentősége részint abban fekszik, hogy az oly vidéken jelenik meg, a hol eddig semminemű magyar közlöny nem volt; részint abban, hogy a tudomány és anyagi érdekeket egymás mellé állítván, azon irányt mutatja ki, mely egyedül vezet a nemzeti művelődés és vagyonszaporodás céljához. De a komolyabb feladványok mellett, a lélek nemesebb gyönyörködtetését se mellőzi a lap, minél fogva szépirodalmi dolgozatoknak is nyitva áll a rovat. Az első szám tartalma: szerkesztői előszó a szerk.-től; Bécs bevételé, és Mátyás király végnapjai Dr. Ötvös Ágoston-

tól; (Levelezések) Lunkány; (Tárca) A sirig, beszély K. Emiliától; Tesmesvári udjónaságok; Szerkesztői távirid. Megelenik a lap Temesvárról minden kedden, 4-rét alakban. Előfizetési díj félévre: 3 frt, egész évre 6 frt p. p. E lapot, melynek élén egy szép ismeretekkel bíró szakférfi áll, komolyan ajánljuk a közönség figyelmébe.

KÜLFÖLD.

Az etiollesi zöldben kedvökre mulattattak a konferenciázó diplomaták, de úgy látszik, hogy a leküzdött munka utáni áldomást nem itták meg a Walewiski fényes lakomáján se, s jól értesült levelezők szerint az értekezletnek nem csak ez egész hó folytán, hanem még augusztus első felében is folyvást dolga lesz a fejedelemségek kérdésével, kivéve a cherbourgi innep napjait, hová a meghatalmazottak is meghívást kaptak. Augusztus közepétől aztán október hónapig fogna a szünet tartani, mi alatt egy bizottmány azon szerves szabályzat kidolgozásán izadna, mely Jassyban és Bukurestben közzé tévén, ez ügynek teljes elintéztetését jelölendi. Mielőtt azonban ez megtörténhetnék, előbb e szabályzatnak az ismét egybegyűlendő meghatalmazottak elé kell jóváhagyás végett terjesztetnie, mire aztán a dunahajózás kérdése fogna szőnyegre jöni, ha csakugyan öszre e nehezen érő gyümölcs meg lenne érvelve a conferentia asztalára.

Mi a fejedelemségek kérdését nézi, az e körül viták még nem igen léptek ki a különböző tervek vizsgálásának stadiumából. Határozatokról tehát még se volna szó. Némi biztosabb tudósítást a fejedelemségek sorsa felől az angol „Post” kíván nyújtani. Szerinte a két tartományok egy idegen fejedelemtől leendő politikai egyesítésének eszméje a párisi udvarnál valódi támogatásra nem talált. A fejedelemségek valószínűleg ismét két h o s z p o d á r k o r m á n y z á s a l a t t f o g n a k á l l a n i, a k i k f e l s z e n e k h a t a l m a z v a, h o g y f o n t o s a l k a l m a k n á l e g y t a n á c s o t h i v j a n a k ö s s z e a r o m á n o k p o l i t i k a i é s k e r e s k e d e l m i é r d e k e i k k é p v i s e l e s e v e g e t. A p o r t a k o t e l e z n i f o g j a m a g á t o l y h e l y t a r t o k á t n e v e z n i k i, k i k t ő l a t ö r v é n y e k i g a z s á g o s k e z e l e s e v á r h a t ó, s a z á l l a m o k p é n z ü g y i i g a z g a t á s á v a l m e g s z ü n e n d v i s s z a e l n i. A h o s z p o d á r o k j ö v ő b b e n m a s á r a l e n d j á k á l l o m á s a i k a t S t a m b u l b a n, h o g y a n é p e t k i s z i v a t y u z z á k a D u n a m e l l e t t, d e f e l e l ő s e k l e s z n e k n e m e s a k a p o r t á n a k, h a n e m e r k ö l e s i l e g a z e u r o p a i h a t a l m a k n a k i s. M i n d i g e n j á m b o r s z é p o h a j t á s o k.

A francia, s angol koronásfők cherbourgi találkozója immár hivatalosan meg van állapítva. A tulajdonképpii ünnepélyen nem lesz a királynő jelen, mivel ott mulatása csak egy napig tartand. Az ünnepély pedig még 8-án lesz, minthogy a kikötő vízzel megtöltése arra szükséges tényező, s Napoleon még nem vihette annyira a dolgot, hogy a tengerdagályt is a diplomáciai udvariasságnak alá vesse. Hírlik, hogy meghívás ment volna az európai udvarok valamennyi harczos-admiráljaihoz, az ünnepélyre megjelenés végett, s remény van ahoz, hogy Kosztia nagyherczeg e meghívást el is fogadja.

A montenegrói ügybaj a politikai viták első heves csatásorából ugyan visszavonatot, de azért a csend a törökországi lázangó tartományokban korán sincs helyreállítva, s a felkelés ott még idegen elemek által még mindig ébren tartatik.

Spanyolország. — Madridból írják: „Gr. Lucena (O'Donnell) miniszteriuma éppen úgy el van tökéltve, mint volt Isturizé, l. Malmesbury sértő szavaiért Angliától felvilágosítást kérni. Alább hagyhatna az ujjhúzással a jó spanyol, mert felől, hogy az angol kormány megteszi, a mit a „Times”, már penget: „Hamár Kubának rabszolgaszállító országnak kelljmaradni, jobban szeretjük, ha amerikai kézre kerül.”

Anglia. — Az indiai háború felől mennyire elűntek az angol lapok tudósításai a francziákétól. A „Times” szerint ez átkos háború már be volna fejezve. A fölkelés, a mint e lap mondja, aránylag cse-

kély területen van összpontosítva, mely a Ganges és Dzsumma közt fekszik, s a lázadóktól, kik csak azért jelennek meg, hogy a kir. csapatok közeledtek azonnal elhordják magokat, többé nincs mit tartani. Hadszereiktől lassankint megfosztattak, s a belföldiek már csak guerilla-harczban állnak ellent. Nagybritanniának jelenleg Indiában 166,000 főnyi serege van, mely közt 54,000 angol van, 355 ágyúból álló tüzértcappell.

— Az angol felsőházban Harrington gróf jelenté, hogy a parlamenti esküt tárgyazó bill harmadszori felvételéssakeről oly módosítványt fog előterjesztetni, melynek célja a zsidókat eltüntetni attól, hogy a ker. vallásra vonatkozó törvényjavaslatok felettiszavazásban részt vegyenek.

Törökország. — Stambulból jul. 1-ről írják a „P. Lloyd”-nak: „A moldva-oláh unionista-ügynökök, mint jól értesült kútfőből hallám, igen érdekes utasításokat vettek Párisból. Ezek szerint nekik feladatuk nyugtalanságot készíteni elő a két fejedelemségben, mivel Franciaország még egy ideig az unioellenes hatalmakkal albarátságban fenntartása végett kénytelen volt a conferentiákon az utóbbiak kívánságának engedni. A zavargások majd ürügyöt adnak Oroszországnak egy hadtesttel megszállani a fejedelemségeket, s akkor a keleti kérdés újból azon pontra lesz visszavesze, a hol 1853-ban állott. Ez volna a fejedelemségek függetlenségének egyetlen egy útja. Kérdés azonban, ki fogna első átlépni a fejedelemségek határait ily zavargások kitörésekor, Oroszország-e, vagy Anglia.”

Stambulból írnak a jelenleg Czirkassziában működő cselszövények felől is, melynek mestere a Czartoriszki-párt volna. Azon tudósításra, miszerint majdnem az egész Czirkasszia Naibnak hódolt meg és Sefer pasa az ő áruló levelének napfényre jötte után kevés párhíveivel egyedül maradt, Zamoyiski bizonyos tanár Achmedovicstől, a ki korábban legio-tag volt, egynehány szekrény vadászpuskát, katonaruhát, s egy lengyel nemzeti zászlót küldött Stambulba Jordán nevű ügynökéhez, hogy mindazt rögtön küldje el Czirkassziába Seferhez és Lapinszkihez. A küldemény eddig meg is érkezett az illetőkhöz. Az említett tanár azt fogja a cserkeszekkel elhitetni, hogy e segély a Gliaiból jön, annak bizonyosságául, hogy Anglia semmitse akarja támogatni. A cselszövény igen ügyesen van kidolgozva, mivel egész Czirkasszia Angliától várja szabadulását, s az angol név most a cserkeszek között nagyon népszerű. De remélhető, hogy a cserkeszek még jókor felvilágosulva nem fognak a kelepczébe esni.

Franciaország. — Két kormánylap, a „Patrie” és „Pays” között meddő vita foly a szabadság felett. A „Pays” megtámadja a „Patrie” miért szabadelvűsködik oly nagyon. A „Pays” credoja szerint, a császárság megfér a szabadsággal; csak azt nem hiszi, hogy Franciaország megférne azzal, legalább eddigi történetei azt mutatják, hogy a szabadságot nem bírja meg, s ezért a „Pays” még igen sokáig semmit se akar tudni a szabadságról. Mely órában láttuk mi, ugymond, Franciaországban a szabadságot kezdet fogni a nyugalommal és tartóssággal? két monarchia omlott össze ezen fáradozásban, s még maga a köztársaság se élhetett együtt az oly szabadsággal, a mint azt a forradalmi szellem gyakorolja és értelmezi. Fájdalom, sok a hia, hogy a forradalmi szellem meg volna szelidítve, s még nem régiben is felette látható jelekben nyilatkozott az, melyek ha nem is erejére, legalább állhatatosságára mutatnak. A pillanat tehát még nem érkezett el kalandokba ereszkedni, melyeknél Franciaország, a mint nekünk látszik, sokkal többre becsüli a nyugalmat és biztosságot, melyet élvez.

A szabadabb irányu „Presse” is belészólván a polemiba, egyszersmind tetteleg bizonyítja, hogy a sajtóviszonyok változtatva miket szabad jelenleg Franciaor-

szágban elmondani. „Hasznos-e, ugymond, — hogy a föld azon országában, melyben a gondolat a legszabadabb, a sajtó annyira megszorítva tartassék, hogy a közvélemény valódi állását semmi mértékben se tükrözhesse vissza. Azt mondták, hogy a sajtó izgatja a közvéleményt, ez néha igaz; de nem csak izgatja, ki is fejezi azt, s az izgatottság miatti fölélemnek el kell-e nyomnia a kedélyek valódi állapotának bármely csendes és mérsékelt nyilvánulását is? Hasznos-e ez, nem mondjuk az országra, hanem magára a kormányra nézve is? A nyilvánosság, a vitaközlés, nem valódi readorság-e, mely sokkal hatályosabb, sokkal éberebb, mint a minőt az állam fizegethet? Egy erős, és felvilágosult kormány nem szerezhet-e becses tanulságot még az ellenzéből is? Előre azt kell-e hinni, hogy minden ellenállás és érdekből vagy pártoskodásból történik? S nem hallgatván csak saját gondolatának viszhangjára, nem juthat-e azon veszélybe, hogy nem az igazság és eszélyesség tanácsait követendi.”

„Mi nem vagyunk azon helyzetben, hogy a két lap ellenkező állítására nézve ítéletet mondhasunk, melyek inkább vannak azon helyzetben, mint mi, hogy a kormány valódi szándékát ismerhessék. De ha nem tudjuk is, hogy mit akar cselekedni, legalább tudjuk, hogy mit volna kívánatos tennie.

„A különböző pártok, melyek véleményekre nézve megoszolnak, nem képeznek, — mint némely félhivatalos lap hinni vagy mondani negélező, — önkényes megoszlásokat, melyeket valakinek hatalmában állna elnyomni vagy elenyésztetni. Ezen pártok az emberi szellem örökös formáinak felelnek meg. A világon mindig lesznek olyanok, kiket a baladás, lesznek kiket a fentartás inkább fog foglalkodtatni; mindig lesznek szellemek és érdekek, melyek inkább a rend, mások, melyek inkább a szabadság szükségéi iránt lesznek érzékenyek. Minden kormánynak, mely tartós intézményt akar alapítani, feladata: miszerint mind a rend, mind a szabadság barátainak megmutassa, hogy mindkettőjüket egyenlőleg kielegíteni törekszik. Minden oly kormány, mely ezen föltételek közül csak egyet elégíti ki, nem leendő megalakult kormány. Ha csak a rend szükségének felel meg, a szabadság barátai folyvást egy más rendszerről fognak álmodozni. Hasztalan elhallgattatásuk, azok nem lesznek elégteltek, s a visszanyomott betegség csak veszélyesebb szokott lenni.

„Ha az általánosságot elhagyván, a jelen kormányra jutunk, mely által most élünk, úgy látszik, hogy a legnagyobb veszély, melylyel találkozunk, abból áll, hogy igen erős, erejének alkalmazását, kezdeményezését tulozza, az országot a közügyek iránt elkönyösíti; hogy hiányzik tudniillik alatta a komoly ellenmondás ellenőrzése, vagy ezen ellenmondást csak másodrangú kérdések iránt engedi meg. Így az ellenállás (resistance), az igaz, elnyomják, de egy csapással elnyomják a tetteles gyámolítást, s eszélyes csatlakozást; mert örökre igaz marad, hogy csak arra támaszkodhatunk, a mi ellenáll.

„Egy legmagasb rangu politikai személység azon nyilatkozatával tisztelt meg ez előtt néhány hónappal, miszerint felső helyen panaszkodnak a miatt, hogy a lapokban nincs ellenzék, nincs komoly vitaközlés. Mi ezen állítás valóságát nem tagadhatjuk meg, ha ezen hiányt valóban érzik és jelezik; azonban azt hisszük, miszerint csak méltányosság elismerni azt, hogy ha ellenzék nem létezik, ha vitaközlés nincs, ezért nem egészen a lapok a hibások.

„Ha a kormány valóban azt hiszi, mint a „Patrie” felteszi, miszerint a pillanat elérkezett arra, hogy az ellenzéknek, a vitaközlésnek, nagyobb teret engedessék: először is emlékezzenek meg arról, hogy a sajtónak kevesebb szüksége van a szabadságra, mint a biztosságra; kevésbé érdekli az, hogy a kérdéseket kezdeményezhesse, mint inkább az, miszerint biztos legyen, hogy ha megmarad a bizo-

nyos és tisztán kijelölt határok közt, nem forog veszélyben. A saját hat év múlva is még azon rendszernek van alávetve, melyet dec. 2-ka után az 1852 febr. 17-diki rendelet által megállapítottak, meg közigazgatási uton, a törvény, a bírósági hatalom közbejötté nélkül megengedi a megintést, felfüggesztést és elnyomást.

„Szerintünk egyetlen jel volna, mi valóban arra mutatna, mint a „Patrie“ hiszi, hogy a kormány elhatározta a helyzet támogatását és a lapok szavának visszaadását, ha ezeket kivenné a közigazgatási hatóság alul, hogy a törvény és közjog kormánya alá helyezze. Mindaddig azt hisszük különben, hogy a „Patrie“-nak nincs igaza, s a „Pays“-nak van igaza.”

— A „K. Z.“ szerint a francia kormány ismét nem kevesebb, szerint 1000 embert szállított a cayennei fogságba. Minden deportált ember elszállítását a kormánynak 222 frank 30 cent-be kerül. Cayenne égalja oly öldöklő hatásu, hogy az átszállítás után kitartásuk is alig kerül többé.

UJ POSTA.

— A conferentia 9-ik üléséből annyi kiszivárgott, hogy a tisztas gyűlés

Walewskzi grófot bízta meg azon egyesességi terv szerkesztésével, mely a dunaifejedelemségek iránt eddig elfogadott határokat magában foglalja, s a „K. Ztg.“ egyik levelezője szerint magának a fejedelemségek új sarkalatos törvényeinek is kidolgozására; innen a tudósító azt huzza ki, mintha az unio-barátok terve akarna keresztülmenni. Ugyane levelező tudni akarja, hogy a meghatalmazottak általános megelégedésével se áll oly fényesen a dolog, mint némely lapok mesélik, s különösen Fuad pasa nem titkolhatja el, hogy a tervezett központi bizottmány, melyhez négy különböző oldalról fogják kinevezni a tagokat, oly intézmény, mely sajátképen csak arra szolgál, hogy végnélküli illetékeségi vitákat és összeütközéseket idézzon elő.

— Az „N. Pr. Ztg.“ szerint a conferentia elfogadott közvetítő javaslat sennatus-ot bszad, mely aféle „Sinat conservateur“ lenne, de csupán tanácskozó testület fogna lenni. A porosz lap szerint a javaslat magában foglalta a „Provinces réunies de la Moldavie et de la Valachie“ közös nevezetét, valamint azon indítványt, hogy a fejedelemségeknek közös zászló adassék. A lap tudni akarja, hogy a nevet elfogadták, a zászlót elvetették.

— Hamburgból jul. 11-én írják, hogy a dán kormánynak a német szövetséghez intézett válasza, hir szerint, már el van indítva.

— Az „Agr. Ztg.“-nak jelentik, hogy f. hó 2-án a Novi és Ivanszka közti határ hosszában a törökök és keresztények közt ismét csatározás folyt, mely egész nap tartván, másnap egy neme a fegyvernyugvásnak következett be; de 4-kén a törökök újra támadtak és oly hevével, hogy a keresztények kénytelenek voltak az ausztriai területre átszökni. Ez új összecsapás oka és annak részletei még nem ismeretesek. Legújabb tudósítások szerint 8-án újból elkezdődtek a verekedések. A keresztények látszanak a rövidbebet huzni, valamint 3000 keresztény menekülő lépte el át az ausztriai határt. Más pontokon is Bosnia belsejéig történtek összecsapások.

— A daghestani szultán Danilo a koodo-kodai szorosnál az oroszokat szörnyen megverte, a kik is 1800 ember, s 8 ágyú veszteséggel vonultak vissza a legnagyobb rendetlenségben Risszárhoz, de ezen állomást is ki kelle üríteni, s csak Serivánban voltak képesek veszélytelen védállásba menni át.

— Kalkuttából, jul. 4-ről jelentik: Az angolok benyomultak Gwahorba. Chi-

nából azon hir érkezett, hogy az egyesült hajóhadak april 29-kén a Peghoi-öbölben voltak, a folyó torkolatát bíró erődöket akarnák megtámadni. A chinai császárral alkudozások mindaddig semmi eredményre se vezettek.

— Londonba jul. 12-én érkezett tengerentuli posta azon hivatalos jelentést hozta, hogy a mahomedánok Jeddában, Arabiában, jun. 12-kén a francia konzult, az angol al-konzult és 20 keresztényt agyonverték. A konzulsági épületeket kirabolták. 26 keresztény a „Cyclops“-ra menekülhetett. A kedjasi főkormányzó 800 emberrel utban van Jeddá felé.

— Stambuli jul. 2-iki tudósítás szerint sir Bulwer angol követ még nem érkezett meg a török fővárosba; mihielyt megérkezik, a nagyvezérrel azonnal megkezdődik a montenegrói határügy fölötti tanácskozmány, melyben az öt hatalmaság stambuli követei fognak résztvenni.

Bécsi börze. — Julius 14-dikén. Erdélyi urbéri papir 82 $\frac{1}{2}$. Magyar urbéri papir 83 $\frac{1}{16}$. Nemzeti kölcsön 83 $\frac{1}{16}$. Arany 7 $\frac{1}{4}$. (darabja 4 frt 50 $\frac{1}{10}$ kr) Ezüst 4 $\frac{3}{8}$.

Felelős a szerkesztésért BERDE ARON.

Urbérképtőlasi töke-utalványozás.

A kolozsvári cs. k. megy. törv. után Szentiványi László, Tanály Sándor és Teleki Károlynak magyar-alkóli birt. után 166 ft 40 kr., — ifj. Sándor László, Anna, Mária, Rozsa és Dénesnek ifj. alkóli, kisoklosi b. u. 2164 ft 1 $\frac{1}{2}$ kr., — Gál Kata öz. Szentpáli Józsefnek nagyoklosi b. u. 415 ft 37 $\frac{1}{2}$ kr., — öz. Keceli Lászlónak Baranyai Klárának borsai, csomafai kalocsai, sz.-márton-macsikai, gyulai b. u. 4324 ft 15 kr., — Hodor Károlynak m.-alkóli, n.-merogyói b. u. 1105 ft 55 kr., — Csizsár Emília Szegényi E-

mília Szegényi Lőrincznek fizesi, sz.-péterit, fizesi, rákosi, borzova b. u. 14,553 ft 38 kr., Rácz Chr. Rácz Zsigmondnak vasas-sz.-iványi b. u. 796 ft 15 kr. urb. töké és jár. utal. A köv. bead. szept. 6-ig. Tárgyalási nap nov. 10-ke d. e. 9 órákor.

A kolozsvári cs. k. megy. törv. után Katona Polixena Toldalagi grófnak mező-záhi b. u. 2065 ft 3 $\frac{1}{2}$ kr., — szász-alkai b. u. 2012 ft 11 $\frac{1}{2}$ kr., — Dobál Jánosnak mező-záhi birt. u. 2180 ft 47 kr., — ifj. Betegh Sándornak k.-sárnási b. u. 200 ft., — Cserei Gábor, Malvina s Blankának és Cserei Eliz Szentiványi Lászlónak györgyfalvi b. u. 5595 ft 37 $\frac{1}{2}$ kr., — Teleki Borbára Sebe Sámuelnek örökösének fejező, o.-gyerő-monostori, o.-bikali b. u. 2962 ft 19 kr. urb.

kárp. töké és jár. utal. A köv. bead. szept. 6-ig. Tárgyalási nap nov. 16. és 17-ke d. e. 9 órákor.

A zilahi cs. k. megy. törv. után b. Bornemisza József és Sándornak kelenczei, f.-bereksoi, szőlősi, gárdafalvi b. u. 13,586 ft 57 $\frac{1}{2}$ kr., — ugyanazoknak s.-udvarhelyi, dabony-újfalvi, k.-goroszlói, inói, ködi, benedekfalvi, sz.-ujlaki birt. u. 41091 ft 5 kr. urb. kárp. töké és jár. utal. A köv. bead. szept. 7-ig. Tárgyalási nap okt. 22-ke d. e. 9 órákor.

A károlyfejevári cs. k. megy. törv. után Milosics Agnes öz. Kolosi Farkasné örökösai, u. m. Vajda Ilona, Blanka, Gizella, Johanna, Gyula és Gábornak farkastelki b. u. 586 ft 7 $\frac{1}{2}$ kr., — Fronius Mária Tolnay Gábornak Lőrinczré b. u. 8857 ft 24 $\frac{1}{2}$ kr., — Fábian Mária öz. Miksa Sándornak hoz-

szutelki, széks-tóthi b. u. 14,767 ft 39 $\frac{1}{2}$ kr. urb. kárp. töké és jár. utal. A köv. bead. szept. 7-ig. Tárgyalási nap nov. 9-ke d. e. 9 órákor.

A m.-vásárhelyi cs. k. megyei törv. után Köszegi Albertnek b.-besenyői, szamostelki b. u. 746 ft 5 $\frac{1}{2}$ kr., — öz. Szombathelyi Sándornak Pakot Rákhele zágóri b. u. 350 ft., — gr. Haller Lajosnak k.-sz.-páli, kerellői, g.-várallyai, tövécsei, sz.-margitai b. u. 9174 ft 16 kr., — Henter Sándornak bábalmai b. u. 490 ft 56 $\frac{1}{2}$ kr. urb. kárp. töké és jár. utal. A köv. bead. aug. 26-ig. Tárgyalási nap okt. 26-ka d. e. 9 órákor.

HIVATALOS HIRDETÉSEK.

(475) (1—3) 1466 Bányahatósági hirdetmény.

A rudai határon, körösbányai járásban, szászvárosi kerületben fekvő 12 Apostól-bányászat igazgatóságának kérelmére, a birtokos bányaművelés társasági viszonyainak végleges rendezése végett mai napon újabb rendkívüli műtársulati-gyűlés tartása rendeltetett, mely is jövő augusztus 23-án, Brádon, a műtársulat tiszti lakában, reggeli 9 órákor kezdődve lesz megtartandó, s az 1854-ben december 13-dikán kelt igazságügyi miniszteri rendelvény, valamint az arra vonatkozólag 1856-ban január 16-kán 97. szám alatt kihirdetett bányakapitánysági rendelet alapján, tárgyalás alá veendő: a) azon kérdést, hogy a bányarészek (kukok) tulajdonosai felől szükséges bejegyzések vezetése, kizárólag a bányakapitányságra legyen-e ruházandó, és így az egyes részesedők birtokfoglalása az illető cs. k. bányatörvényeknél vezet-

telt bányakönyvből kitörleendő, vagy pedig azon műtársulat továbbra is ahoz ragaszkodni, miszerint a bányarészek birtoklapolainak tovább vezetése ezután is a bányakönyvvel maradjon? b) netalan szükségesnek tartandó különös műtársulati alapszabályzat létrehozását, valamint az igazgató és aláírási-cím megválasztását s az igazgató felhatalmazását.

Miről az alább megnevezett, maga a bányakönyvben is minden köze ebbi megkülönböztetés nélkül följegyezve találató bányarész-birtokosok, és illetőleg azoknak jogutódai, miután se lakosukat, se hatalmazottjokat az alórt bányakapitányság tiszti kerületében föl nem jelenítették, oly hozzáadással értesítették, miszerint azon esetben, ha a megrendelt társulati gyűlésen se személyesen, se hatalmazottjok által meg nem jelennek, azon elfeltét fogna helyet találni, hogy ugyanazok a jelenlévők végzéseikhez csatlakoznak.

Ezen bányarész-birtokosok a következő urak

és urnők, u. m. Teleki József gróf, Teleki Domokos grófnő és öt nőtösvére, Bruckenthal Mihály báró és két nőtösvére. Tiszta László és négy nőtösvére.

Az erdély-nagyfejedelemségi cs. k. bányakapitányságtól. Zalathán, jul. 4. 1858.

Szentkirály
cs. k. bányakapitány.

(476) (1—3)

Pályázat.

A brassói bányaegetnek Oláhfalva melletti Szent-Keresztbánya nevű vasgyaránál egy r. kath. elemi és zenetanító-állomás ürességbe jövén, pályázat hirdetetik a következő feltételek mellett:

1) A folyamodonak szükséges bizonyítványokkal be kell bizonyítani, hogy egy elemi és zenetanító képességével bír.

2) A német és magyar nyelvben oly nagy jártassággal kell bírnia, hogy a tanítást mind a két nyelven folytathassa.

3) A zenészethez értenie kell, hogy az ifjak

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(10)

MOLL SEIDLICZI POR.

(34—40)

Az utolsó párisi világkiállításra a hivatal s Wiener-Zeitung szerint minden hasonló házi orvosszerek felett **egyes-egyedül** méltóztat **jutalom-médallere**, s a nemzetközi bíróság ezen souverain ítélete által megczafolhatlan bizonyítvány van adva arról, hogy ezen készítmény minden kül- és belföldi ily-szerű készítményeket jóságával és becsességével felülmúl.

Egyedüli központi szállító raktár: Bécsben a Gölva cimerű gyógyszerár, „Tuchlauben, a Wandl-hotel-1 szemben.”

Egy bepecsételt satul ára: 1 ft. 12 kr. p. p., a melyhez pontos haszná-lásmódi utasítás van mellékelve, különböző nyelveken

Főraktár Kolozsvárt: RITTER TRAUOGOTT özvegye gyógyszer-tára, b. Monostorutczában, Szászvárosban SPECH gyógyszerésznél, Besz-terczén SZONGOTT, Déván BÜCHLERNÉL.

Ezen Seidliczi-porok, melyeket mindenütt számtalan példák és hosszas tapasztalás oly hasznosoknak talált, hogy azok hirt a birodalom határait túlszárnyalta. Hogy MOLL-féle Seidliczi-porok minő gyógyerővel bírnak jelesen a gyomorbajokban és szorulásokban, hogy minő segélyt nyújt a májbajokban, szorulásokban, aranyérben, szédülésben, szívdobogásban, vértúlulásban, gyomorgöröcsben, nyálkalkórásban s különböző női betegségekben, azt megállapított tények bizonyítják, és számtalan ingerlékeny személyeknek nyújtott lényeges könnyülést és új tetterőt ezen szerek okos használata.

Ugyan ott mindig kapható: Csuka-máj olaj (Darrsch Leberthran-öl).

(472)

TANITVÁNYUL fölvetetik kereskedésembé oly ifjú, a ki jól tud magyarul és németül írni s olvasni. Kolozsvárt, jul. 7-én, 1858.

(3—6)

Nyomatott az ev. ref. főtanoda Nyomdájában.

(469)

A folyó év april havában megnyitott cs. kir. sz. báró Mandell Rudolf olaj-gyára, Nagy Váradon figyelemfelkeltő a vidék minden földbirtokosait, gazdászait, általán minden olajmag termesztoiket azon körülményre, hogy a gyár repce- és lenmagot folyó áron minőséghez képest vásárol, és fölkeri az illetőket minden közbenjárók mellözésével egyenesen a gyár igazgatósággal vagy bizományossa Janky Antal ural értekezni.

Levelek bérmentve kéretnek.

(470)

(3—3)

Árverési hirdetés.

A beszerzei cs. k. kerületben a nagy-sajói járásban, Nagy-sajó helységben a birtokosi korcsoma-jog, folyó hó 27-n tartandó árverés után aug. 1-ső napjától kezdve egy évre haszonbérbe fog adni a többet ígérőknek az 1859-dik év aug. 1-ső napjáig; a kivenni szándékozók illő bánatpénzzel ellátva a kitűzött időben megjelenni felhívának.

(474)

(3—3)

A „Nagy pipa“ című elegy kereskedésben egy gyakornoki hely ürtül, hová egy 14—16 év közti ifju bevételik.

(479)

(2—3)

Gazdatiszti ajánkozás.

Egy iskolát végzett, törvénygyakorlat s kisebb és nagyobb gazdaságot sikeresen folytató egyén ajánkozik gazdatiszti állomásra, bizonyítványait meg lehet látni, felőle bővebb felvilágosítást nyerni Jakab Elek urnál. Kolozsvárt 1858. jul. 10.

(480)

(1—12)

STEIN JÁNOSNÁL Kolozsvárt, és WITTICH JÓZSEFNÉL M.-Vásárhelyt kapható: **Nagyobb és kisebb (tárczába való) hasonlítás és pénz-átváltási táblák** tekintettel a folyó évi november elsőjéltől kezdve forgalomba jövő új és régi pénzemekre.

Ara e czélszerű tábláknak 3-tól 6 kr p. p.

(478)

(2—3)

Kiadó szállás kerestetik Sz.-Mihály naptól több évre, melyhez legyen 3—4 szoba, konyha, kamara, pince, padlás s ha lehet, istálló. Ezen szállásra adatnék kölcsönpénz, melynek kamatjában az használtatnék. Bővebben alsó-szénutca, 347. szám alatt.

(421)

(5—5)

Stein János-nál Kolozsvárt és Wittich József-nél M.-Vásárhelyt kaphatók: **Legújabb és leghasznosabb**

MÉRÉS KÖNYV,

több évi tapasztalás után írta Korbuly

János. Ára 12 kr.

Az erdélyi gazda

kézikönyve,

a gazdaságot alaposan tanulni igyekezők számára. Ára csak 1 forint.

VAJDA DÁNIEL ily című munkája: „Borászati közlemények a magyar pinczegazdászok mezejéről,“ egy könyvmatu táblával. Ára 12 ft 45 kr ezüstben.